

Előfizetési árak:

Egész évre 12 frt.
Félévre 6 " "
Negyedévre 3 " "
Egy hóra 1 " "
Egyes szám 4 kr.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer Pál könyvkereskedése Nagybecskerek, Hunyady (fő) utca 10. sz., hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólamlások intézendők.

TORONTÁL.

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,
Ferencz-József-tér,
Bauer-féle ház
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény
intézendő.

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogad-
tatnak el. Azonkívül az
összes hirdetési irodákban.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Megjelenik mindennap, vasár- és ünnepnapok kivételével.

Ellenzéki hatalmi ambíció.

Budapest, február 11.

(n—.) A sok ellenzéki szitkolódó személyeskedés, népbolondító frázis után ugy hat Szapary gróf miniszterelnök temesvári beszéde, mint valami csöndes termékenyítő tavaszi eső. El-mossa a felgyülekezett szemetet, meg-frissíti az ez által megfertőzött levegőt és termékenyítő hatásával áldásos eredménynyel jár.

Előkelő nyugalom öntudatos, célját szem elől nem tévesztő, de egyedül csak célját szem előtt tartó államférfini beszéd volt az. A sok személyeskedő támadásra — mely összességében ugy hatott, mintha nem is Szapary pártjának, hanem csak személyi hatalmának megdöntésére irányuló összeesküvéstől eredne — büszke, hogy megtorló feleletet adjon, de fojtogatásán éppen azért megsemmisítő kritikát képeznek az ellenzék s pedig első sorban a „nemzeti párt“ ellen.

Furcsa is az a mi jelenlegi politikai helyzetünk. Más országokban a pártkülönbségeket politikai ellentétek képezik: nálunk egy — különben kiváló — egyéniség hatalmi ambíció-

jára van az alapítva. Másol egy kis törpe kisebbség sohasem meri magát a nemzeti akarat és érzés egyedüli igaz képviselőjének feltüntetni: nálunk egy hatvan főből álló töredék vakmerősködik hirdetni, hogy a magyar nemzet az ő táborában van. S ami e hazugságban a legveszedelmesebb az annak szülő oka, hogy a hazugság révén, mint a nemzet igazi többsége állítólagos képviselőjének joga legyen a népképviselőt többségét terrorizálni, törvényes határozathozatali jogában akadályozni s ezzel ha a parlamentáris rendszer tönkretétele árán is, vezére uralmi vágyait érvényesülésre juttatni.

Szapary gróf önérzetesen hivatkozott rá s mi jellemezve kiemeljük, hogy a hazug pöffeszkedő párt csak egy negyedrészt sem teszi a most győzedelmes szabadelvű pártnak, s ha arra kalkulál, hogy az új többség magával hozta a régiek bűneit: a tunyaságot s közönyt, akkor nagyon csalódik, mert az új többség leikesülten s tette készen szoros zárkozásban áll vezére zászlaja alatt, lelkesülve személyes programjáért, melyet a vezér Szapary épen ugy fejtett ki Temesváron mint a kormány élére léptekor, s mely program ellen, mi-

után annak minden lényeges pontját helyeselte, a nemzeti párt semmi lényegbe vágó ellenvetést nem tehet, ellene csak valótlanosságokkal handabandázhat.

Magamagának „nemzeti“ névvel fel-diszitése mellett a többséget „osztrák párt“-nak mondja, tehát nemzetellenesnek. Mért volna a párt az? Tán mert az 1867-iki kiegyezéshez Deák-Andrássy szellemében becsületesen hű? De nem e kiegyezésnek köszönhetjük-e összes nemzeti s állami vívmányainkat s nem az ahoz való rendületlen hűség biztosítja-e a jövő bizonytalan veszélyei ellen a vívmányok s jövő fejlődésünk számára a dynasztia s Ausztria bizalmát s hű szövetséges támogatását? E párt is állítja, hogy a kiegyezés alapján áll; de annak „fejlesztésére“ irányuló jelszava is mutatja, hogy az hazugság, mert avval csak a kiegyezést ostromló s azt megdönteni akaró szélsőbal malmára hajtja a vizet. Hazugság van e párttal való szövetkezésében is s hozzá még roppant foku szellemi koriátoltság is, mert e szövetségben programját — már amilyen van — nem valósíthatja meg, de a szövetség csak obstrukciójával a parlamentáris vizsontyok közt egyedül áldásos ezen kormány-

A „TORONTÁL“ TÁRCZÁJA.

A beszámoló.

(Egy képviselő naplójából.)

— A „Torontál“ eredeti tárczája. —

Tulajdonkép nem is tudom egészen bizonyosan, hogy mióta vagyok képviselő. Nem igen törődöm az idővel. Arra sem igen esküdném meg, hogy most minő évet irnak a kalendárium csinálók. Mi szükségem is volna nekem a számokra? Elég, hogy annyit tudok, hogy most a tizenkilencedik század végét tapossuk. Ezt a minap mondta meg az Angol Királynőben egy professzor barátom, a kinek szavahihetőségében nincs okom kételkedni.

Körülbelül mégis ugy kilenez éve lehet, hogy a magamén kívül más emberek képét is viselem. Azóta viselek monoklit és gombos cipőt is. A házba nem igen járok, s az orpheumot sokkal mulatságosabbnak és kényelmesebbnek tartom.

A komoly dolgokat általában véve gyűlölöm. De annál inkább szeretem a tréfát. És egy közepes élezen hasonlithatlanul több élvezetet és gyönyörűséget találok, mint egy törvényjavaslatban, a melyet valamelyik miniszter czimborám remekbe alkotott.

Képviselőségem ideje alatt sok bolond gondolat ötlött már eszembe. A legbolondabb azonban kétségkívül a minap támadt.

Ugyanis uton, utfélen arról hallottam beszélni, hogy ez a képviselő itt, amaz meg ott számol be. Hm, gondoltam magamban, hogy esnék az, ha egy szép napon magam is lerándulnék a választóim közé s beszámolnék? . . . Ugy sem láttuk még egymást, már mint én és a választóim, soha. Minő örömet okoznék ezzel azoknak a jó embereknek is! . . . Azután meghallanák a hangomat is. És fényesen le lenne főzve az ellenzék, a melyik minden választáskor azt állítja rólam, hogy kuka vagyok.

A gondolatot szörnyen jónak találtam.

Azonnal fogtam is egy térképet, s megnéztem rajta, hogy merre van a kerületem, s minő vasuttal lehet oda jutni?

Hamarosan tisztába is jöttem ezzel.

Azután megüzentem a „Nemzet“-nek, hogy megyek a kerületembe „beszámolni“. Gondoskodjék elegendő mennyiségű cicero betüröl, mert nyilatkozni fogok a külügyekben is, beszélni fogok a szellemi proletárokról, a gymnásiumról, mely állítólag kerületem fővárosában van, sőt egyet-mást elárulok a közigazgatás tervbe vett reformjáról is.

Vettem ezután 200 darab fáklyát, egy hordó mindenféle színű görög tüzet, négy

szekér lampiont és egy Waterbury órát. Ezeket a tárgyakat azonnal leküldtem a helység egykori birójának — a ki az egész kerületben az egyedüli ember volt, a ki ismert, — s mellékeltem hozzá két ropegős százast azzal, hogy tiszteletemre bankettet rendezzen.

Megirtam egyben, hogy szerdán este érkezem, egy első osztályu kupéból szállok ki, s ismertető jelül egy fényesre kefélt cilindert, fekete kabátot viselek, a gomblyukamba pedig egy sárga rózsza lesz tűzve.

Mikor mindezzel készen voltam, haza rohantam, s betanultam Szapary egyik beszédét.

A külföldnek gondoltam, bizonyára nagyon jól fog esni, ha értesül róla, hogy én is békésnek látom a helyzetet, s az ellenzék is jó néven fogja venni, ha én is kijelentem, hogy a reformok kora elérkezett.

Ezenfelül még azt sem fogják mondhatni — cimboráim, hogy ostobákat beszéltem!

Hisz a „generális“ beszédjét mondom el.

*

Éjfélleg tanultam a beszédemet.

Akkor fölmondtam az inasomnak, a ki egy szót sem értett ugyan belőle, de azért akkorákat „helyes“-elt, hogy szinte megremegtek tőle a falak.

zati rendszert a magyar nemzet s magyar állam e palladiumát igen is megdönthetné, ha — a többség engedné.

Meg vagyunk győződve, hogy az új többség agilitása s egy új elnök szigorú pártatlan, a szólásszabadságot nem gátoló, de az avval való visszaélést lehetetlenné tevő vezetése erős biztosíték lesz az obstrukcióval tényleg ismét élni akarók előtt. S akkor aztán az országgyűlés komolyan hozzáláthat a kormányvezér programjának megvalósításához, mely programot a választások alkalmával a nemzet óriási többségének helybenhagyása szentesítette. Nem szebb lenne-e, ha e munkából kivenné a maga — bizonynyal előkelő — részét a nemzeti párt s vezére is, minthogy áldatlan személyeskedésben fecserelje erejét s járja le magát?

Szapáry miniszterelnök Bécsben. Ő Felsőcsatárban délelőtt Szapáry Gyula gróf miniszterelnököt fogadta. A miniszterelnök ezután Kálnoky külügyminiszterrel és Szogyény miniszterrel tanácskozott. Tudvalevőleg utazásának célja a trónbeszéd szövegének megállapítása és Ő Felsőcsatárban a legfelsőbb hozzájárulásának kieszközölése volt. Szapáry Gyula gróf miniszterelnök a délelőtti folyamán Zichy József gróf látogatását fogadta.

A szerb kereskedelmi szerződés meghosszabbítása. Mint az „Orsz. Ért.“ hivatalos forrásból értesül, a Szerbiával kötendő kereskedelmi szerződésre vonatkozó tárgyalások ugyan folyamatban vannak és remélhető, hogy a tárgyaló felek előzékenysége nyomán az alkudozások nem sokára kívánt sikerrel befejezhetők lesznek — a mire egy magyar, mint az osztrák kormány különös súlyt fektet, mégis tekintettel az itteni, valamint az osztrák parlamenti viszonyokra és tekintettel arra is, hogy a szerb kereskedelmi szerződés folyó évi szeptember elsejével lejár és megújítható, hogy az osztrák parlament, ha most ülészekét bekezeszti, eshetőleg csak oly időben fog összejöhetni, a midőn magát a betérjesz-

tendő kereskedelmi szerződést sem fogja parlamenti sanctio alá terjeszthetni, ennél fogva szükséges lesz oly nemű fölhatalmazási törvénynek a parlamentek elé terjesztése, mely a kormányokat fölhatalmazza arra, hogy a jelen kereskedelmi szerződés bizonyos rövid határidőre meghosszabbítható legyen. Az osztrák kormány már legközelebről ilyenemű javaslatot fog a birodalmi tanács elé terjeszteni. A magyar kormány ezt természetesen csak akkor fogja követni, ha a magyar országgyűlés már megkezdte működését.

HIREK.

— **Waldstätten János báróné,** a holnap megtartandó s a Mária-Valéria-alapjára rendezendő jótékonyestély estélyvédnöknője, mint részvétellel értesülünk, beteg és így nem fog megjelenni az estélyen. Helyette azonban Thyer István tábornok és szeretetreméltó neje fogják a védnöki tisztet betölteni.

— **A „Torontál“ koresolyázó és hajóegylet** február 22-én déli 12 órakor, a főispáni hivatalos helyiségben közgyűlést tart.

— **Új vágóhid Nagybeeskereken.** Közegészségügyiileg éppen úgy mint köztisztaságilag igen fontos terv közeledik a megvalósulás felé, és nemsokára minden valószínűség szerint meg is lesz oldva az egész kérdés. A régi vágóhidról ugyanis köztudomású, hogy rendkívül rossz helyen fekvő, káros hatással van a legközelebbi városnegyed közegészségügyi és köztisztasági viszonyaira. Ez a rozoga, büzös alkotmány, a míg egyrészt egészen útjában van jóformán a helyi érdekű vasut indóházához toluó forgalomnak, addig különösen nyáron kiállhatatlan büzt terjeszt, hogy valószínűleg esodának nevezhető, hogy eddig is ott maradt, különösen ha elgondoljuk, hogy a legkisebb nyugati szél, behozza a város kellő közepébe, a vágóhid nem éppen kívánatos illatát. E bajon segitendő, Reitter Oszkár főkapitány, javaslatot terjeszt be a városi köztörvényhatósági bizottsághoz annak indítványozása végett, hogy a jelenlegi vágóhid lebontassék, és a Bega-

vég soron az „Ausztrália“-hoz címzett koresma helyén: egy új vágóhid emeltessek. A kezdeményezés sokkal fontosabb sem mint első tekintetre látszik, mert ha elgondoljuk, hogy a mostani vágóhid gaza teljesen megfertőzi legalább is egy órányira a Bega vizét, alig gondolkozik soká bár ki is a felett, hogy a vágóhid onnan eltávolíttassék, főleg már az Amerika déli részén és az Oppova városnegyed lakóinak érdekében is, kiknek vízkészletét teljesen élvezhetlenné teszi a nagy mennyiségben oda ömlő ürülék és mindenféle elhulló állati testrészek. Ami pedig a vágóhid lebontási költségeit, és a további kiadásokat illeti, szakértők nyilatkozata szerint a mészárosoktól szedett díjak egész könnyűséggel megtérítik az összegeket. A vágóhid elhelyezésére vonatkozó indítványt, minden valószínűség szerint már a márciusi köztörvényhatósági közgyűlés fogja tárgyalni, és előreláthatólag minden ellentetés nélkül kimondják majd az új vágóhid létesítésének szükséges voltát.

— **Gedeon László — kir. táblai bíró.** Gedeon László dr. ur, a jelenlegi temesvári ügyész, ki annak idejében városunkban mint törvényszéki bíró nagy népszerűségnek örvendett, mint a tegnapi hivatalos lapban olvassuk, ő felsége által kir. táblai bírónak neveztetett ki. Gedeon urnak ezen rendkívül gyors előléptetése bizonyára Nagybeeskereken is a legkellemesebb benyomást fogja tenni.

— **Czirkusz készül Nagybeeskerekre** márczius első napjaira, s hír szerint egy harmadrangu társulat már meg is kapta volna az engedélyt. Részünkről nagyon esodálkoznánk, ha e hír megvalósulna, mert köztudomásúlag márczius 5-ikétől kezdve a magyar szintársulat kezd megmunkódását Nagybeeskerekre: és eltekintve attól, hogy minden hazafias tényezőnek közre kell hatni arra, hogy a magyar szintársulat exisztenciája minél inkább biztosíttassék, másrészt, — tudunkkal — egy belügyministeri rendelet létezik, mely a szintársulatok működésének ideje alatt: tiltja a városokban a zengerájok, látványos bódék és czirkuszok

Az álmaim szépek és dicsőségesek voltak ez éjen.

Egy diadalittas tömeg czipelt a vállain s Caprivi a lábaim előtt görnyedezett, hallgatva előadásaimat a politikából.

Reggel mámorosan keltem fel.

Még egyszer átolvastam a beszédemet, a mit előbb a generális mondott el, aztán kocsiba vettem magam, s hajrá — ki az indóházhoz!

*

A kupében egy kereskedelmi ügynökkel utaztam együtt.

A kópe élelmes fráter volt szörnyen.

Tuczat számra ontotta magából az anekdotákat, és én kacagtam rajta nagyokat.

Egészen összebarátkoztunk.

Ő megkínált engem az ő konyakjával, s én őt az enyémmel, s ilyen módon aztán addig erősítettük a szívünket, míg mindketten be nem csiptünk.

Széles jó kedvem volt, mikor esti hét órakor a kerületem egyetlen vasuti állomásához értünk.

Főnségesen nézett ki ez a kis indóház.

A sok fáklafénytól, lampiontól, görög tüztől lángolni látszott az egész. A perron, — várótermek, környék tele volt egy nem

annyira diadal-, mint ittas tömeggel, a mely szakadatlanul bömbölt, ordított és a Kossuth nótát zengte.

A látvány rémségesen lelkesítő volt, s én már előre örültem diadalomnak.

Egyszerre megállt a vonat.

A kalauz kinyitotta az ajtót. S míg én öltönyömön néztem még egyszer, megsimítottam a czilinderemet s megigazitottam a sárga rózsát: utitársam addig kilépett a kupéből.

Az ittas tömeg egy egetrázó üdv-üvöltéssel fogadta, s nem telt bele egy pillanat, már néhány markos legény vállán ült.

Az éljenzés szakadatlanul tartott.

A diszküldöttség szónoka egy akáczfára mászott, hogy ő látható legyen, s onnan dörögte utitársam felé az üdvözlő beszédet. A küldöttség tagjai a fa többi ágain foglaltak helyet.

Velem nem törődött senki.

Jóllehet torkom szakadtából kiáltoztam, hogy a képviselőjük én vagyok, s az akit üdvözlőnek, csak egy „gőzhandlé“ nem használt semmit.

Hangom elveszett a rémitő zsvájban.

Meglapultam hát egy sarokban és vártam a történéndőket.

Az üdvözlő beszéd lassanként elhangzott, s a tömeg elhallgatott.

Csak egy rekedt „halljuk“ kiáltás hangzott fel.

Az én gőzhandlém egyet fészködött a legények vállán, s aztán — aztán — beszélni kezdett.

Megköszönte a fogadtatást, a bizalmat. Aztán kijelentette, hogy nem csinál háborut, rendbehozza a pénzügyeket és elengedi az adókat . . . Végül pedig felhívta a választók figyelmét a magyar iparra, s különösen Weisz és Schwarcz czég posztókészítőnyeiére s kijelentette, hogy megrendeléseket elfogad . . .

A választók lelkesen megéljenezték, aztán kocsiba tették s vitték diadallal befelé. A nők rózsákat és virágokat dobtak lábaihoz.

Én pedig megsemmisültem, észrevétlenül maradtam künn a pályaudvaron.

A legközelebbi vonattal aztán utaztam vissza.

. . . És itthon gratulációkkal halmoztak el, mert a táviró időközben meghozta már a diadalhiremet.

—cs.

előadásait. Nagyon örömeinkre szolgálta, ha ez a rendelet ezuttal a hazafias missziót teljesítő magyar szintársulat érdekében, — figyelembe vétetnek.

— **Nagy tűz Billéden.** Billédről írják, hogy a pusztá dávidházi bérlők uradalmában a napokban tűz ütött ki. Állítólag a gazdasági épületek szomszédságában a szabadban a kanász né szalmával főzött; egy eltévedt szikra felgyújtotta a cselédepületet, a láng onnét a disznó ólakra csapott át, mely szintén leégett. Bent égett az épületben temérdek gabona, 7 anya kocza és 122 szopós malacz. A kár 4540 frtot képvisel.

— **Férjgyilkos asszony.** Nagy-Szent-Miklóson a napokban elfogták Katozsman Márta, fiatal román asszonyt, a kinek férje néhány nappal előbb gyanus körülmények között halt meg. A hulla boncolásánál mérgezést konstataáltak az orvosok. A vizsgálat során kiderült, hogy az arzenikomat a fiatal menyecske vette, ki férjével nem a legpéldásabb családi életet élt, sőt nyílt titok volt Szuesu Gligor fiatal román-nal viszonya, kinek útján a férj vagyonának átírására már lépéseket is tett.

— **Szalvator-Ferencz főherceg halál-hire.** Budapesten esütörtökön az esti órákban híre terjedt, hogy Salvator Ferencz főherceg meghalt. A hír — mint értesülünk — alaptalan volt.

— **Vaszary Kolos** hercegprimás — mint Esztergomból írják — a katolikus néptanítók országos árvaházalapja javára tizezer frtos alapítványt tett. Az alapítványi levélben kikötötte, hogy az árvaház Esztergomban építtessék.

— **Öngyilkos honvédhadnagy.** Balassagyarmaton Szilágyi Lajos honvédhadnagy esütörtökön golyóval véget vetett életének. Okul szerelmi csalódást és tetemes kártyaveszteséget emlegetnek.

— **Császka György** kalocsai érsek esütörtökön délelőtt fogadta a főkáptalan és a központi papság üdvözlését. Schwerer olvasó kanonok latin beszéddel üdvözölte, mire az érsek atyai jóindulattal biztosította őket és magát szeretetükbe ajánlotta.

— **A Piufsieh-ügyben** Polónyi Géza, a pesti hazai első takarékpénztár zárgondnoka tudvalevőleg kérvényt nyújtott be a törvényszékhez Piufsieh büntársának kinyomozása végett. A törvényszék kihallgatta erre nézve az angol osztrák bank, a leszámítoló és pénzváltó bank igazgatóit, valamint Rudnyánszky Ferenczét és Garai Károlyt, de eredményre nem jutott. Most Polónyi újabb adatokat nyújtott be, de aligha fognak ezek eredményre vezetni s így a törvényszék néhány nap múlva valószínűleg végleg elrendeli a bünvádi eljárás megszüntetését. Piufsieh és fia, nevüket Pogány-ra változtatta.

— **Nyilvános számadás a nagybecskerek-i jótékony nőegylet által 1892. év január hó 9-én rendezett tánczestély jövedelméről.** (Folyt.) Wichtner 3 frt, Kovács Irene 1 frt, Delfel József 40 kr, Szalay Józsefné, Molnár Lőjencz, Bigler Teréz és Matiegka E. 1—1 frt, Neupauer Gyuláné 40 kr, Dor 50 kr, Bieber 50 kr, Virik Anna 40 kr, Czája M. 1 frt, Novakovits Eleonora 30 kr, Jara 1 frt, Lujza Lissatz 1 frt, Amália Abrányi 1 frt, Ransberger Mária 2 frt, Lauka Gusztáv 1 frt, ifj. Jarmatzki Sándor 1 frt, Weisz Izidor 5 frt, Eisenstädter 5 frt, Bilitz 1 frt, Klein, Nack, K. S. 1—1 frt, A. F. Kont 2 frt, Spiro Károly 1 frt, Grosz 1 frt, Groszman Zsigmond 2 frt, Mangold Hermann 2 frt, D. Guttmann 1 frt, N.-becskerek-i takarékpénztár 10 frt, Oldal 3 frt, Kelen 2 frt, Boleszni 1 frt, A. Eek 1 frt, Liptay 1 frt, K. Gruics 50 kr, Bencez, Dunsits, Konkoly 1—1 frt, Sonnenfreund 2 frt, C. Feldmann, Eisler Berta, Deutsch Teréz, Mihajlovits Miksa 1—1 forint, Orsó Mariska 2 frt, S. Konkoly, Novák 1—1 frt, Pejits György 2 frt, Popovits 1 frt, Kupu-

szarovics Maria, Kovács J. 2—2 frt, Rosenfeld 1 frt, Végh 10 forint, Weisz Manó 5 frt, nagybecskerek-i takaré- és előlegylet 20 frt, Franz J. L. 5 frt, Eisler 3 frt, Holländer Mór, Gresits J., Láng Rosalia, Deutsch és Neumann 1—1 forint, H. Stern 5 frt, Szavits 3 frt, M. Melxmann, 2 frt, Herzl Jozefina 3 frt, Láng Heléna 2 frt, Hubert R., Mayer Ferencz 1—1 frt, olvashatlan név 2 frt, Raskovits 1 forint, Fuchs 2 frt, J. K. 1 frt, Kurländer J. 3 frt, Weisz Sándor 5 frt, Reisz Laura 2 frt, Stagelschmidt Paulin 2 frt, N. N. 20 kr., Fornsek Béla 5 frt, Szavitsné 1 frt, Weiserschan, Schwimmer, Czieger, Kokits Matild, Keiser, olvashatlan név, olvashatlan név, Urblik, Bild, olvashatlan név, Gavrilla dr., Stern L. Almási P. M., Petrovits Szvetozár 1—1 frt, Schäffer 3 frt., Dobai Karolin, Julius Mária, Biebel, Schmarnika, Mencer Agost, Kéler Kálmáné 1—1 frt, Kovács Izsó dr. 2 frt, Bielek Mihályné 2 frt, Kovács Mór 10 frt, Schwartz Szidonia 5 frt, Pap Géza dr. 2 frt, olvashatlan név 2 frt, Reiter 1 frt, Feehig Anna 50 kr., özv. Guttmanné 50 kr., Szita Józsefné 60 kr., Zsirotká Amalia 1 frt, Salsberger 50 kr., N. N. 50 kr., Wendt József 20 kr., Zsemberi Hermina, Jämmer Berta, Temmer testvérek, Kirsch Agostonné, Wechsler Hermann, Harezfeld Fanni, Rosner Ida, Harezfeld Sarolta, Eibenschütz Karolina, Eibenschütz Adolf, Schönne, Mucsalov, Perjat, Kohn, L. Fischer, Amalia Deixner, Kiss Sándorné, özv. Kovácsné, Diamant Anna, Kohn Melania, 1—1 frt., Fischer Ernestina, Adamovits Sándor, Popovits, N. N. 50—50 kr., Wagner Róza 5 frt, Szekulesz 40 kr., Hiller 2 frt, Stern 40 kr., N. N. 30 kr., Holländer dr. 5 frt, M. Reis 2 frt, Schwarz Samuelné 4 frt, özv. Mihajlovits Milanné 5 frt, Keresztes Emma 2 frt, Koczón K., Bene Gyula, Tellman Sándor, Kató Gusztáv, Macra György, Braun, Tribalszki, Hügel, olvashatlan név, Jäger, Schwarz Ferencz, Nónay Pálné, Braun Berta, Kuidits Emilia, Steigerwald Paulina, Lukinits Róza, Tolveth Mária, L. Kadelburger, Kelemen Mátyás, Lustig Julia, Bartek Lipót, 1—1 frt, Talapkovits V. 3 frt, Malász 1 frt 50 kr., N. N. 60 kr., Bruz, N. N., Weiserschan Róza, Lehmann Katalin, Steinmetz Antal 50—50 kr., Heicz 40 kr., Rózsa Ignác 2 frt, Benkovits Mihály 3 frt, Majerveh Róbert 2 frt, Mesnik 2 frt, Winklerné 5 frt, vasuti pénztárnok 2 frt, hatos adományok 1 forint 50 kr., Mihálovitsné és Müllerné számadási többlete 2 frt s a számadás lezárása után, id. Daniel Pál 5 frtot küldött be. Fogadják a tisztelt adakozók halás köszönetünket. — Nagybecskerek-i jótékony nőegylet.

— **Hangverseny.** Panteo Bianca olasz hegedűművésznő f. hó 17-én a „Kaszinó“ nagytermében tartandó hangversenye iránt igen élénk az érdeklődés és az előjegyzések javában folynak a Mangold-féle könyvkereskedésben. A hangverseny műsora a következő: 1. Tartini G. Szonata G.-Moll (Moderato, presto non troppo, Largo, Allegro commodo). 2. a) Raff: Cavatine; b) Ries Ferencz: Perpetuum mobile. 3. a) Bazzini: Elegia; b) Wieniawski: Mazurka. 4. Hauser: Magyar rhapsodia

— **Hivatalos jelentés** f. évi január hóban Nagybecskerek városában észlelt közegészségügyi viszonyokról. Városunk lakosságának száma az 1891. népszámlálás szerint körülbelül 22,330. Az összes elhaltak száma 97, a következő halálokokkal: torokgyík 3, ronesoló toroklob 1, hökhurut 1, váltólázsenyv 1, influenza 8. — Velezületett gyengeség 4, ránggöres 3, tüdőlob 11, tüdőlegdag 1, tüdőgümőkór 16, szivburoklob 1, szerviszivbaj 1, bélhurut 7, hashártyalob 1, hasvízkór 1, idült veselob 2, agyvérömleny 1, aggkór 18, hörhurut 8, agyburoklob 2, bélrák 2, szívelhajosodás 1, téboly 1, butaság 1, megfuladt 1. — Születés január hóban 72 jelentetett be. Az egészségügyi viszonyok a járványszerűen fellépett influenza következtében igen kedvezőtlenek voltak, az influenza megbetege-

dések tömegesen léptek fel, közvetlenül csak nyolcz áldozatot követeltek, de más üdült károknak nevezetesen hörhurut, tüdőlob, tüdőgümőkór, bélhurut és aggkor halálozási számaikat tetemesen emelte. A többi ragályos kórok csak szórványosan fordultak elő s itt ott csak követeltek áldozatot. — Nagybecskereken. 1892. február 6-án. Haidegger Lajos dr. s. k., városi főorvos.

— **Az Egyesült-Államok és Európa** közt a mult esztendőben 4874 vitorlás hajó és 609 gőzhajó közlekedett. Angliára jut a legtöbb hajó 1387 vitorlás és 483 gőzös; Ausztria-Magyarországra 167 vitorlás hajó. A norvég hajók száma is jelentékeny, valamint az amerikai.

— **Teek hercegnő nászajándéka** más menyasszonynak fogg örömet okozni. London városa tudvalevőleg gazdag ajándékok szánt Teek hercegnőnek, aki a walesi herceg idős fiának a menyasszonya volt. A herceg halála folytán London disponálni akart ezzel az ajándékkal, s a lordmayor már levélben meg is tette a lépéseket a walesi hercegnél, aki azonban a napokban levélben arra kérte a lordmayort, hogy egyideig még ne határozzanak ebben a kérdésben, mert abban a helyzetben van, hogy közelebből György herceg eljegyzését egy angol hercegisasszonynyal publikálhatja.

— **A czárné és leánya.** Mint egy pétervári követ jelenti, a czárné göresös és ideges rohamai nem csupán az influenza következményei, hanem az örökös izgatottságon alapulnak, melyben a czárné el és melyhez egy újabb gond járult. Metzger drt ugyanis nem csupán a czárnéhoz, hanem annak 10 éves leányához, Olga nagyhercegnőhöz is hívták, mert gerincgörcbülés nyomai mutatkoznak nála s azt hiszik, hogy ez ama sérülés következménye, melyet a nagyhercegnő a borki-i katasztrófa alkalmával szenvedett. Metzger a fiatal nagyhercegnő gyógykezelése végett hívták ide és miután még egy hónapig marad itt, reménylik, hogy sikerülni fog a gyermek-nagyhercegnőt kigyógyítania.

— **Lopás a királyné korfui kastélyában.** A magyar királyné korfui kastélyában, melynek tündéri berendezéséről már sokat írtak, mult hó 29-én lopás következett el. A tolvajok éjnek idején behatoltak a parkba és két értékes bronz-szobrocskát loptak el. A korfui hatóság, mint levelezőnk írja, mindjárt másnap reggel megjelent a tett színhelyén és a legnagyobb buzgalommal indította meg a vizsgálatot a tettes kiderítése végett. A korfui rendőrség a királyné kastélyában levő összes cselédséget és munkásokat kihallgatta. A lopás gyanuja leginkább egy a kastélyban külső szolgálatokat teljesítő emberre esik, a kit 31-én este el is fogtak.

— **Egy meszely „Kazinezy.“** A most elhunyt Csiky Sándor, volt egri 48-as képviselőről beszélnek, hogy a régi korteskedések alatt a néphez tartott beszédeit legtöbbszörre így fejezte be: „A kiknek pediglen vagyon néhány garasa, jöjjön velünk a kaszinói vendéglőbe, hazafias vacsorára, 60 krért lesz bornyupörkölt, turós csusza és minden fejre egy meszely Kazinezy.“ Ez a „meszely Kazinezy“ egy fél liter „siller“ bort jelent. Az öreg hazafiatlan cselekedetnek tartotta, hogy jóféle egri bort egy német költő után nevezzenek el.

— **Az üldözött Tolsztoi.** Az orosz hivatalos körök nincsenek megelégedve Tolsztoi Leó grófnak azzal a működésével, hogy az éhínséget szenvedő vidékeken a saját költségén népkonyhákat állít. A kormány azért szurt szemet Tolsztoi eme cselekedete, mert nagyban emeli a híres író népszerűségét s mert alkalmas arra, hogy Tolsztoi gróf szabadelvű eszméit terjeszse. Az orosz hivatalos körök ellenzenvét Tolsztoi iránt most még növelte Tolsztoi egyik levele, a melyet egy angol lap közöl. Noha a levél nem volt a nyilvánosságnak szánva, az orosz hivatalos sajtó, mint Pétervárról táviratozzák, dühös táma-

dásokat intéz Tolsztoi ellen. Sőt a Grashdanin, az udvar hivatalos lapja egyenesen a rendőrséghez fordul s csodálkozással kérdezi, hogy miért nem tartóztatta még le Tolsztoit. A Grashdanin tájtékozu dűhe bizonyítja legjobban, hogy Tolsztoi levelének tartalma milyen benyomást gyakorolt a pétervári udvaron. Ezek mellett a hivatalos támadások mellett különösen veszi ki magát egyik moszkvai lapban az orosz „veres kereszt-egylet“ elnökének a nyilatkozata, a melyben köszönetet mond Tolsztoi grófnak, hogy a tulai kormányzásban harmincz népkönyhat hozott létre.

A kínai hadseregről. A Kinában kitört keresztényüldözések és lázongások alkalmából Lipcsében könyv jelentett meg a kínai hadseregről.

— Örök tavasz Moszkvában. Moszkvában nem régebben hunyt el Katanov Alexandrovics Zsófia, egy 87 éves asszony, kiről az ottani lapok a következőket írják: Férjét, ki gazdag birtokos volt, még 26 éves korában elvesztette. A gyenge asszony sokat betegeskedett és mivel mellbajtól félétték, az év nagyobb részét rendszeren Olaszországban töltötte. Ez azonban nagyon akadályozta gyermekei nevelésében, kiket akkor is maga közelében óhajtott látni, mikor azok már önállóak lettek. 1850 tavaszán Katanov Alexandrovics Zsófia súlyos beteg lett és halálsejtelmeiktől gyötörve, nem akart Olaszországba utazni, s kijelentette, hogy nem is megy el többé, mert nem bírja elviselni a gondolatot, hogy fiaitól távol haljon meg. Ekkor fia Moszkva mellett szép nyaralót építtettek, melyhez nagy téli kertet csatoltak. Ez a kert egész máig egy darab déli vidék, örök tavaszszal. Folyton virító bokrokkal ültették be, narancs- és citromligetek üde lombjai mosolyognak mindenfelé. A zárt kert 1300 négyszögölnyi és festőileg van berendezve, kövek körül bugyogó forrásokkal, virág-szőnyegekkkel. Még madarak sem hiányzanak. Fentartása még sem került többé, mintha a nő Olaszországba töltötte volna az év felét. Katanov Alexandrovics Zsófia jól érezte itt magát, fiai és unokái körében, kik a zord orosz klimát is verőfényessé tudták tenni. A nagy kort megért asszony-ságot sokan ismerték Moszkvában, hol a szegényeknek is jóltevője volt.

— Bakterium mindenütt. Vizsgálatokat tettek fehérmükön, hogy mennyi bakteriumot találhatnak benne. Egészen új vázsonnal egy grammban 24, gyapotban 63, gyapjában 16, flanelben 43 kolónia bakteriumot találtak. Ugyanezekben másfél napi viselés után 66—114—273 és 365, ötödfél nap múlva 44—83—172—465 kolóniát. Megvizsgáltak régi sebkötőket, kivágyva egy grammnyi azokból. Azt az eredményt kapták, hogy 1864-ből maradt kötőszerven 70,560, az 1868-ikiban 172,800, az 1850-nedikiben 64,680, végre 1870-dikiben másfél milliónál is több bakterium volt, míg frissen mosott vászonban csak 3—600. Betegséget okozó bakterium-fajokat azonban a régi sebkötőkben sem találtak.

— A régiék fényűzéséhez. A déli Franciaországban, Nimes környékén egykor előkelő szerepet vitt De Marsanne család levéltárában érdekes jegyzék maradt fent, mely azt bizonyítja, hogy a régiék is jól értettek a fényűzéshez. Az okirat 1643-ból való s arról szól, hogy de Marsanne Margit kisasszony ajándékban kívánja részesíteni mindazokat, a kik az ő ruhája elkészítésén dolgoztak. Dolgozott pedig két szabó, öt varrónő, egy szücs, egy gombkötő, egy csipkeverő, két himző lány és egy ötvös. Összesen tizenhárman. Hogy mibe került az a ruha, az pénzértékben nincs följegyezve, de a közreműködők száma elég világosan tudunkra adja, hogy a régiék is jól értettek a fényűzéshez.

— A táplálkozás mint fényűzés. A párisi Figaro írja, hogy a műkoplalás határozottan iskolát alapított. Annyi férfiműkoplaló után, kik közül Succé és Merlatti neve ma sincs elfelejtve, találkozott egy

nőkoplaló is, miss Nelson, ki egyenesen azért érkezett Amerikából Párisba, hogy legyőzze koplalásának művészetével valamennyi elődjét. Programjában arról is említést tesz, hogy meg fogja tanítani a szegényeket a táplálkozás fényűzésének mellőzésére. Miss Nelson azt állítja magáról, hogy naponként nem vesz be egyebet, mint csupán egy pohárnyi italt, melynek készítése az ő titka, s így tetszésszerűen időig, akár hónapokig meglesz étel nélkül. Ez idő alatt pedig négy hangversenyt is rendez a párisi jótékony intézetek javára.

— Forradalmi zsemlek. Utólag kiderült, hogy a chilei forradalom alatt a zsemlek mily nagy szerepet játszottak. A múlt év augusztus havában, mikor Balmaceda rémuralma a legfőbb fokot érte el, Valparaisóban a forradalmiak zsemlebe és kenyérbe rejtett értesítésekkel adtak hírt a forradalmi junta intézkedéseiről és a harctéri eseményekről. Két péket agyon is lőttek e miatt, noha legkevésbé sem bizonyos, hogy csakugyan az ő kemenczájükből kerültek-e ki a veszedelmes zsemlek.

— Arzén-evők. Stájerországban az arzenikum mérget, tudvalevőleg, szétiben csemegezi a lakosság, lassankint szoktatván hozzá szervezetét. Marzsik dr. a stájer orvosok egyesületében előadást tartott tapasztalatairól, s elmondta, hogy a legnagyobb dózis, a mennyit valaki megszokhat s ártalom nélkül egyszerre elfogyaszthat, 32—40 gramm arzénessav, hollott az orvosi rendelésben a napi mennyiség, a mit betegnek rendelni szabad, csak 0.12 grm. Stájerországban a déli vidékek nem esznek arzént. Az arzén-evők kis dózison kezdik a mérge fogyasztását már ifju korukban, lassankint mind többet-többet esznek belőle, végre el sem lehetnek nélküle. Nehéz munkával foglalkozók munkabírásuk növelésére eszik az arzént vagy pedig abban a hitben, hogy az megóvjá őket a fertőző betegségek ellen; asztma ellen is veszik. Elbizást nem igen lehet rajtuk tapasztalni. A mérget házalóktól vásarolják, bár ezektől a hatóságok néha-néha el-elzedik.

— A földi giliszta mint a tüdővész terjesztője. A párisi tudományos akadémiában érdekes előadással bizonyította be Chauveau dr., hogy a tüdővész terjedésében igen nagy része van a földi gilisztának, melyről azt hitte eddig a természettudomány, hogy a világon semminek sincs ár talmára. Pedig most már gondos kutatások és kísérletek alapján biztosra lehet venni, hogy a Koch féle bacillus tömegtelen sokaságban terem meg a földi gilisztában. E bacillusokból kísérletképen beoltásokat tettek erre alkalmas állatokon s úgy találták, hogy rövid idő múlva valamennyi elpusztult tüdővészben.

— Mai számunkhoz hivatalos melléklet nem csatoltatt.

Irodalom és művészet.

*** Német színház.** Tegnap telt ház mellett ismételték Zeller „Madarászát.“ A közönség ismét megtapsolta a gyönyörű áriákat és több áriát megismételtetett magának. Holnap vasárnap közkívánatra harmadszor adják a „Madarászát“, mely alkalommal Einödshoffer asszony fogja a fejedelemtől, Welsér k. a. pedig a Postás Milkát énekelni. Kedden ismét egy érdekes ujdonsággal lepi meg Rémay a közönséget. Előadják Wittmann és Weinberger „Die Uhlanen“ cz. operettejét, mely a bécsi Carltheaterben zajos sikert aratott.

*** A „Képes Családi Lapok“** legutóbbi száma rendkívül érdekes és dus tartalommal jelent meg. — Tolnay Lajos „Az ifjúkor regénye“ és Bába Pál „Császári gaztettek“ című regényei folytatást nyernek e számban, míg Tutsek Anna ismert írónőnk „Hét év múlva“ címmel elbeszélést, és Telepi „Hát meg van?“ címmel a képviselőjelöltek világából humorizeteket kezd meg. E számban van Herczeg Ferencz „Olga“ című elbeszélése is, melyet nevezett a Petőfi-társaság nagy gyűlésén székfoglalóul olvasott fel. Egy tudományos csevegés

„Harcza „semmi“ ellen“ címmel és egy egészségügyi cikk „Valami az álmokról“ címmel bővítik még a „Képes Családi Lapok“ e számát, melyben még Inczedy László néhány gyönyörű dalt és „Meteor“ költeményt írt. Illusztrációi is a legszébb kivitelűek; jelen számát a fővárosban megválasztott 9 képviselő, továbbá Mária Valéria és Salvator főherceg képei díszítik. Előfizetési ára: Egész évre 6 frt; fél évre 3 frt; negyed évre 1 frt 50 kr.

Táviratok.

Szapáry Bécsben.

Bécs, február 12. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Szapáry Gyula gróf miniszterelnök tegnap délután Kálnoky külügyminiszterrel és Taaffe miniszterelnökkel értekezett. Este Vilmos főhercegnél Szögyény-Marich László miniszterrel ebéden volt. A kormányelnök a mai napot még Bécsben tölti és este visszautazik Budapestre.

Zichy gróf ázsiai expedíciója.

Budapest, február 12. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Zichy Jenő gróf a földrajzi társaság mai ülésén kifejtette ázsiai expedíciójának egész tervét.

Vaszary primás születésnapja.

Esztergom, febr. 12. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Vasza y Kolos herceg-primás, ma egész csöndben ülte meg hatvanadik születésnapját.

A pozsonyi főispán miniszteri jelöltsége.

Budapest, febr. 12. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Zichy József gróf pozsonymegyei főispán bécsi utjáról híre jár, hogy miniszteri kinevezetésével áll kapcsolatban. Zichy főispán Ó Felségével tényleg a politikai helyzetéről beszélt, de kinevezése most nem jött szóba.

Pótválasztás.

Budapest, febr. 12. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A ráczalmási kerületben ma megtartott pótválasztáson, Robitsek visszalépése folytán, Nagy Gyula függetlenségi jelölt, egyhangulag képviselővé választott.

Belgrádi nagykövetségünk megsértése.

Belgrád, febr. 12. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A szkupstina tegnapi ülése után a diákság tüntetett Katics, a szkupstina elnöke mellett, ki tudvalevőleg a kormány nyal szemben Natáliát párfogolta. A tömeg az utcán hóval megdobálta az osztrák-magyar nagykövetség néhány tagját. Erre zsandárok vetették közbe magukat és a rakoncátlan tömeget szétűzték.

Tűz egy leányiskolában.

Temesvár, febr. 12. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Az itteni állami leányiskolában tegnap éjjel tűz ütött ki, melyet azonban sikerült elnyomni. A benlakó leányokat nagy veszedelem fenyegette, de valamennyit megmentették.

Öngyilkos orosz tábornok.

Páris, február 12. (A „Torontál” eredeti távirata.) Hasford orosz tábornok ma itt agyonlőtte magát.

Elfogott pénzhamisítók.

Fehértemplom, febr. 12. (A „Torontál” eredeti távirata.) A temesvári pénzhamisítóbanda czinkosait, itt ma: Markovics mézeskalásos, és Ludwig rézműves személyében elfogták.

Közgazdaság.**A budapesti gabnatözsdeiről.**

(A „Torontál” eredeti tudósítása.)

Budapest, febr. 13. (A „Torontál” eredeti távirata.) Buza tökéletesen elhanyagolt; 10/15 kilóig olcsóbb kínálat mellett alig találkozik vevő, mert a szerbiai és romániai provenienciák erős kínálata folytán további áresés várható. A piac teljesen üzletlennel:

Határidő-üzlet:
Buza tavaszra 10.25--27.
Buza őszre 9.18--20.
Tengeri máj.—jun. 5.44--46.
Zab tavaszra 6.04--06.

Vegyes közlemények.**Sertéskereskedelmi csarnok.**

— Budapest-Kőbányán. —

Kőbánya, február 10. A) Hízott sertésárak: I. Magyar. elsőrendű: 1. Óreg nehéz (páronként 400 klgrammon felüli sulyban) 44—45 $\frac{1}{2}$ kr. — 2. Óreg közép (páronként 300—400 klgr. sulyban) 43—44 $\frac{1}{2}$ kr. — 3. Fiatal nehéz (páronként 320 klgron felüli sulyban) 48—48 $\frac{1}{2}$ kr. 4. Fiatal közép (páronként 251—320 klgr. sulyban) 46—47 kr. 5. Fiatal könnyű (páronként 250 klgrig terjedő sulyban) 45—46 kr. II. Magyar szedett: 6. Nehéz (páronként 280 klgron felüli sulyban) 44—45 kr. 7. Közép (páronként 220—280 klgr. sulyban) 43—44 kr. 8. Könnyű (páronként 220 klgrammig terjedő sulyban) 43—45 kr. III. Romániai: 9. Nehéz (páronként 320 klgron felüli sulyban) — kr. 10. Közép (páronként 250—320 klgr. sulyban) — kr. 11. Könnyű (páronként 250 klgrig terjedő sulyban) — kr. IV. Romániai eredeti (Stachl): 12. Nehéz (páronként 240 klgron felüli sulyban) — kr. 13. Könnyű (páronként 240 klgrig terjedő sulyban) — kr. V. Szerbiai: 14. Nehéz (páronként 260 klgron felüli sulyban) 44—45 kr. 15. Közép (páronként 220—260 klgr. sulyban) 43 $\frac{1}{2}$ —44 $\frac{1}{2}$ kr. 16. Könnyű (páronként 220 klgrig terjedő sulyban) 43—43 $\frac{1}{2}$ kr.

A pesti hazai első takarékpénztár igazgatósága, minthogy Steiger Gyula most már véglegesen elhagyta helyét, intézkedett, hogy addig, a míg a rendkívüli közgyűlés a végleges új szervezést megállapítja és az új igazgatóságot megválasztja, a vezérigazgató teendőit két igazgatósági tag vezesse, s e teendőkkkel Dániel Ernőt és Kléh Istvánt bízta meg. A jövőben az igazgatóság 12 tagból fog állani, a felügyelőbizottság pedig 7 tagból. Az igazgatóság maga választja meg elnökét és alelnökét, azonkívül pedig szerződés alapján alkalmaz három igazgatót és egy vezértitkárt, kik, mint alkalmazott hivatalnokok, felelősek az igazgatóságnak. A három igazgató közül egyik mint vezérigazgató fog működni. Ezen igazgatók fix fizetésükön kívül tiszta nyereségy után tantiémekben is fognak részesülni. Most már elhatározott dolog, hogy Steiger Gyula kiválik

az igazgatóságból és tekintettel a részvényesek hangulatára, nem fogadja el sem az elnökséget, sem az igazgatósági tagságot. Valószínű, hogy Biró igazgatóhelyettes is el fogja hagyni az intézetet. A többi igazgatósági tagok azonban megmaradnak helyükön.

A gazdatiszt felmondási idejére vonatkozólag a kuria a következő érdekes ítéletet hozta:

„A gazdatisztet hat havi felmondási idő megilleti.” (4886/85. sz. kir. kuriai ítélet.)

„A gazdatiszttal a szerződés legalább egy évre kötöttnek tekintendő s így alperes, ki felperesek nélkül bocsátotta el, köteles a szerződési évre még hátralevő tiszti illetményt megfizetni, eltekintve attól, vajjon sikerült-e alperesnek időközben másutt szolgáltatást nyerni vagy sem.”

(A m. kir. kuria 7027/90. sz. ítéletének indoklása.)

„Általános gyakorlat szerint egy jószág-igazgató legalább egy évre vétetvén szolgáltatba, ha ok nélkül elbocsátatik, egy évi megállapított fizetésének kiszolgáltatását követelni jogosítva van.” (Dtár r. f. XII. 178. 2.)

„A magánuradalmi főhivatalnokot félévi felmondás megilleti...” (Dtár r. f. XX. 85.)

T. előfizetőinknek! Több oldalról vett felszólításra van szerencsénk tudatni, hogy a Torontálvármegye hivatalos hirdetéseit tartalmazó mellékletünket kívánatra hajlandók vagyunk előfizetőinknek évenkénti 8 frtért vagyis a „Torontál” cz. napilappal együtt évenkénti 20 frtért szállítani. Ezen kedvezményben csak azért részesíthetjük előfizetőinket, mivel az említett melléklet fennállása a községek előfizetése által (évenként 30 frt) már biztosítva van.

A Torontál előfizetési ára:

Egy egész évre 12 frt.
Félévre 6 frt.
Negyedévre 3 frt.
Egy hónapra 1 frt.
Egyes szám 4 kr.

Szerkesztői üzenetek.

Névtelen. Meglehet, hogy Önnek igaza van. De nincs meg az a jogunk kutatni, ha csak tények nem fekszenek előttünk, hogy egy tisztviselő miért helyezte át magát. Miért nem írja különben alá a nevét.

P. V. Verseket csak nagyon ritkán közölhetünk. Kérjük inkább sürribben tudósításait az ottan történetekről. Üdv!

D ó Istvánföld. Nagyon szépen köszönjük lapunk ily buzgó terjesztését. Várjuk az ígért tudósításokat továbbra is.

J. N. „V-n” alatt lapunk segédszerkesztője Törös Tivadar ír.

A kiadóhivatal üzenetei.

F. K. urnak Sz.-H. A körjegyzőségekhez tartozó kisebb községek a „Torontál” a megyei hirdetéseket tartalmazó melléklettel együtt ingyen kapják. Nem szükségesek tehát visszaküldeni.

W. L. B. kívánása eddig is mindig teljesítve volt. Valahányszor nem csatoltatik melléklet a „Torontál”-hoz, a hírek végén mindig megemlítettük feltűnő betűkkel.

VASUTÜGYEK.

Menetrend a Nagykikinda—nbecskereki vasutvonalon.

Érvényes 1891 okt. 1-től.

Az éjjeli órák — esti 6 órától fogva reggeli 5 óra 59 percig — a percek számjegyeinek aláhuzása által (6.00—5.59) vannak megjelölve.

A *-gal jelzett állomásokon a vonat csak feltételesen fel- vagy leszállás végett áll meg.

Nagy-Kikinda—Nagy-Becskerek.		3011	3001
		v. v. sz. v.	I. II. III. o.
	Budapest ind.	7.00	7.45
	Temesvár	9.50	11.30
Nagy-Kikinda	„	3.30	3.30
Karlova	„	4.34	4.11
Beodra	„	4.53	4.23
Török-Becse—Aracs	„	6.03	5.02
Kumán	„	6.33	5.22
Melencze	„	7.07	5.42
Ellemér	„	7.35	6.01
Nagy-Becskerek	„ érk.	7.59	6.15

Nagy-Becskerek—Nagy-Kikinda.		3002	3012
		sz. v. v. v.	I. II. III. o.
Nagy-Becskerek	„ ind.	6.30	7.10
Ellemér	„	6.48	7.35
Melencze	„	7.11	8.05
Kumán	„	7.27	8.30
Török-Becse—Aracs	„	7.52	9.14
Beodra	„	8.27	10.00
Karlova	„	8.39	10.21
Nagy-Kikinda	„ érk.	9.28	11.12
	Temesvár	—	4.40
	Budapest	2.05	7.20
	„	8.40	—

Menetrend a Torontál helyi érdekű vasutak vonalain

Nagy-Becskerek—Versecz.		3101	3111
		sz. v. v. v.	I. II. III. o.
Nagy-Becskerek	„ ind.	8.15	—
Nagy-Becskerek-Bégapart	„	8.22	3.10
Lázárföld	„	8.50	3.43
*Pusztá-Kenderes 8. sz. őrház	„	—	—
*Lajosmajor	„	—	—
Szárcsa	„	9.16	4.15
Szécsány	„ érk.	9.29	4.30
	Párdány l. alul.	—	—
Szécsány	„ ind.	9.39	4.74
Bóka	„	9.52	5.03
Kanak—Ó-Lécz	„	10.09	5.22
*Baráchláza 6a. sz. őrház	„	10.17	5.34
Szécsénfalva—Ráros—Istvánvölgy	„	10.26	5.46
Györgyháza	„	10.36	5.58
Zichyfalva	„	10.48	6.15
Nagy-Margita	„	11.03	6.31
*London-Tanya	„	11.10	6.40
Bethlen-Tanya	„	11.29	7.02
*Temes-Paulis	„	11.37	7.12
Versecz-Rét	„	11.44	7.20
Versecz	„ érk.	11.48	7.24

Versecz—Nagy-Becskerek.		3112	3102
		sz. v. v. v.	I. II. III. o.
Versecz	„ ind.	5.12	2.35
Versecz-Rét	„	5.17	2.42
*Temes-Paulis	„	5.24	2.49
Bethlen-Tanya	„	5.34	2.57
*London-Tanya	„	5.55	3.15
Nagy-Margita	„	6.04	3.23
Zichyfalva	„	6.16	3.35
Györgyháza	„	6.31	3.47
Szécsénfalva—Ráros—Istvánvölgy	„	6.50	4.02
*Baráchláza 6a. sz. őrház	„	7.01	4.10
Kanak—Ó-Lécz	„	7.13	4.19
Bóka	„	7.32	4.35
Szécsány	„ érk.	7.46	4.46
	Párdány l. alul.	—	—
Szécsány	„ ind.	8.01	4.56
Szárcsa	„	8.18	5.10
*Lajosmajor	„	—	—
*Pusztá-Kenderes 8. sz. őrház	„	—	—
Lázárföld	„	8.51	5.37
Nagy-Becskerek-Bégapart	„	9.22	6.04
Nagy-Becskerek	„ érk.	—	6.08

Szécsány—Párdány.		3211	3213
		v. v. v. v.	I. II. III. o.
Szécsány	„ ind.	5.10	9.44
Módos	„	5.67	10.14
*Fény	„	5.49	10.23
Párdány	„ érk.	6.01	10.35

Párdány—Szécsány.		3212	3214
		v. v. v. v.	I. II. III. o.
Párdány	„ ind.	6.49	3.49
*Fény	„	7.02	4.02
Módos	„	7.17	4.17
Szécsány	„ érk.	7.40	4.40

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.
Főmunkatárs: Jurkovic Aladár.

H i r d e t é s e k.

3272. számhoz 1892.

(41-1.1)

Versenyárgyalási h i r d e t m é n y

kő, kavics és homok szállítása tárgyában.

A Torontálvármegye területén levő nagybecskerek—zsombolyai, pancsova—czrepajai, törökkanizsa—oroszlámosi, keviszöllős—alibunári, nagykikinda—perjámosi, törökbecse—melenczei és módos—dettai törvényhatósági közutakra folyó évben szükséges kavics, valamint törökbecse—beodrai, nagybecskerek—écskai, nagybecskerek—aradáci, nagyszentmiklós—perjámosi, tomasevác—alibunári, nagybecskerek—pancovai, szárcsa—vattinai, nagyszentmiklós—nyerői, módos—ujpécsi és módos—dettai törvényhatósági közutakon folyó évben szükséges homok beszerzésének ésállításának biztosítása céljából folyó évi február hó 29-én a torontálvármegyei alispáni hivatal helyiségében zárt írásbeli ajánlatok útján versenyárgyalás tartatik.

Felhivatnak ennél fogva vállalkozni kívánók, hogy ajánlataikat fentemlített hivatalhoz czimezve a kitűzött árgyalási napon délelőtt 10 óráig nyujtsák be. — A később beérkezett ajánlatok, valamint általában a bármikor beérkezett táviratok figyelembe vétetni nem fognak.

Az öt pecséttel zárt ajánlatok borítékán a czimzésen felül világosan kiírandó a törvényhatósági közut neve, melyre az ajánlat vonatkozik.

Az ajánlatok a torontálvármegyei magy. kir. államépítészeti hivatalnál átvehető ajánlati minta és felosztási kimutatás szerint teendők.

A szállítani kívánt kő-, kavics- és homokanyagának a vállalkozó pecsétjével ellátott két mintája az ajánlathoz csatolandó, egyuttal a felosztási kimutatásban a termelési hely is, honnan a szállítás foganatosítandó lesz, megjelölendő.

Egy-egy utrésztetre nézve csak egy ár hozható ajánlatba.

Minden ajánlattevő, az ajánlatok beadására kitűzött határnaptól kezdve hat hétig kötve van ajánlatához.

Nagybecskerek, 1892 január hó 21-én.

A már benyújtott ajánlatok többé vissza nem vehetők.

Fentemlített minden egyes törvényhatósági utra külön ajánlat nyujtandó be.

Csupán egyes utrészekre vonatkozó ajánlatok csak akkor fognak figyelembe vétetni, ha a szakasz egy elkülönített utvonalsrészt képez.

Ugy az ajánlat mint a hozzá mellékelt felosztási kimutatás szabályszerűen bélyegezendő és mindkettő ajánlattevő által sajátkezűleg aláírandó.

Az ajánlathoz a bánatpénznek a torontálvármegyei főpénztárba történt befizetéséről kiállított nyugta csatolandó.

A bánatpénznek a tárgyalásnál alapul szolgáló felosztási kimutatásban kitett mennyiség után az ajánlattevő által kikötött árak összegének legalább 5%-át kell kitennie.

Készpénz vagy értékpapírok az ajánlatok mellett el nem fogadtatnak.

Azon ajánlattevőknek, kiknek ajánlatai nem fogadtatnak el, bánatpénzüket az árlejtés eredménye feletti határozat hozatal után fog kiadatni.

A tett ajánlat az illető vállalkozóra nézve azonnal, Torontálvármegye közönségére nézve pedig csak azon naptól fogva kötelező, a mikor a megyei közigazgatási bizottság, illetve a nagyméltóságu kereskedelemügyi m. kir. ministerium által elfogadtatik.

A szállítási szerződés és részletes feltételek, az ajánlati minta és ennek mellékletét képező felosztási kimutatás a torontálvármegyei m. kir. államépítészeti hivatalnál a szokott hivatalos órákban megtekinthetők, illetve átvehetők.

Torontálvármegyei alispáni hivatal.

Nyomatott a kiadó Pleitz Fer. Pálnál Nagybecskereken.